

АНАЛИТИЧНА СПРАВКА

за изготвяне на проект на Годишен доклад за младежта за 2017 г.

(обобщената информация е на базата на подадени справки от 5-те общини на територията на област Търговище – община Търговище, община Попово, община Омуртаг, община Антоново, община Опака.)

Приоритет I. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора.

1. Млади хора, отпадащи от училище.

Преждевременното напускане на училище е значим социален и икономически проблем, който намалява възможностите за реализация на подрастващите на пазара на труда. Това явление създава предпоставки за влошаване на качеството на живот, оказва влияние върху индивидуалните съдби на младите хора, отразява се негативно на благосъстоянието на техните семейства и затруднява възможностите им за развитие.

Демографската характеристика на региона обуславя наблюдаващата се тенденция за намаляване броя на учениците, което се отразява на оптималното функциониране на училищната мрежа.

В област Търговище функционират 21 детски градини, 51 училища и 3 центъра (ЦСОП, ЦПЛР-ОДК и РЦПППО). Според степента на образование училищата са: 3 начални; 31 основни и 17 средни. Училищата с гимназиална степен са: 4 средни училища, 1 спортно училище, 1 специално училище за ученици с увреден слух, 3 профилирани гимназии и 8 професионални гимназии.

През настоящата учебна година към мрежата от детски градини се присъедини частна ДГ „Монтесори“ гр. Търговище.

Професионалното образование се осъществява в 8 професионални гимназии, 5 от които са в гр. Търговище, 2 в гр. Попово и 1 в гр. Омуртаг. Шест от професионалните гимназии са държавни училища, а две от тях – общински. Професионално обучение, освен в професионалните гимназии, се извършва и в СУУС „Св. Иван Рилски“ гр. Търговище.

Дейностите по прилагането на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст са стартирани с определянето на 33 района с 33 екипа за обхват на територията на област Търговище. Екипите включват

273 членове с представители на РУО - Търговище, на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, на общинските администрации на територията на областта, на РДСП – Търговище и на районните управления на МВР в област Търговище.

В началната фаза на Механизма в електронната платформа бяха вписани 6599 деца и ученици, на които е идентифициран статус. Същата процедура е приложена и за допълнително установените 258 деца и ученици, които са посещавали образователни институции през 2016/2017 учебна година и са отпаднали в началото на учебната 2017/2018 година. За децата и учениците, за които е констатирано, че са в страната на съответния адрес и по различни причини не посещават училище, са определени мерки за работа. Разчетите от електронната система сочат, че 4612 деца и ученици са в чужбина, което е 67,2% от учениците за обхват.

След направените обсъждания проблемите в работата на екипите бяха класирани по степен на трудност. Най-значими са казусите, свързани с деца и ученици, които не са открити на вписаните в системата адреси. За целта са предоставени на служителите на ОД на МВР – Търговище списъци с 556 деца и ученици за извършване на справка в Интегрираната информационна система „Справки“ и на общините 303 - за актуализация на данните от ГРАО.

Към структурите на РДСП – Търговище са предадени 53 случая с назначени мерки за насочване към подходящ вид социална услуга в общността или консултиране по въпросите на социалното подпомагане и социалните услуги. На съвместни работни срещи с директорите на РДСП и на Дирекции „Социално подпомагане“ по общини, се обсъдиха мерки за отделни категории рискови фактори, както и механизъм за отправяне при необходимост на предложения за съвместна работа с други институции. В резултат на действията на всички заинтересовани страни, в хода на работата по Механизма през първия учебен срок на настоящата учебна година са записани 47 деца и ученици в образователните институции на територията на областта, за които са предприети неотложни мерки за предотвратяване или намаляване на критични рискове за последващо отпадане от училище.

През месец януари 2018 г. бяха представени от училищата списъци с 85 ученици, които не са отпаднали, но не посещават училище. Адресите са обходени съгласно изготвен от РУО график. След обработката на данните са диференцирани няколко вида групи, по-съществени от които са: ученици, които отказват да посещават училище – 10; ученици, които заявяват готовност, но впоследствие отново не се явяват в училище - 4; неподлежащи ученици – 12; ученици с изпратено предложение за мерки по чл. 347 от ЗПУО – 7 и др. В резултат на предприетите действия са прибрани в училище 30 от тези ученици. В същата кампания са обходени учениците, отпаднали

през учебната 2017/2018 година. От тях 67 са напуснали страната, 1 отказва да посещава училище с мярка по чл. 347 от ЗПУО, 10 са започнали да посещават учебните занятия в резултат на предприетите мерки.

В хода на работата на екипите за обхват са изведени трудности относно необходимостта от разширяване на метаданните при търсене на елементи, които да съответстват на вече индикирани казуси, като например: възможност за въвеждане от екипите на данни за ученици, които са открити, но се водят в системата на фиктивни адреси от друг регион; възможност за въвеждане/възлагане на мерки и отчитане на резултатите от всички заинтересовани страни при частичен достъп до личните данни; достъп за многократно дигитализиране на данни от повторни обходи на адрес и др.

В общините има Постоянни комисии за водене на регистър за уведомления и сигнали за нарушения по Закона за предучилищно и училищно образование. При постъпили уведомления и сигнали за преждевременно напуснали образователната система лица в задължителна училищна възраст се съставят констативни протоколи.

Преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието, с личностното и професионалното развитие на децата и учениците.

В тази връзка усилията на училищните ръководства са дейностите да се развиват в три основни направления:

- превенция на преждевременното напускане на училище;
- интервенция срещу преждевременното напускане на училище;
- компенсирание на преждевременното напускане на училище.

От прилаганите специфични политики за превенция на отпадането по-съществени са: осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление; задължителна квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от отпадане/преждевременно напускане на училище; повишаване на обхвата в целодневна организация на учебния ден и подобряване на достъпа до разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности на деца и ученици, застрашени от отпадане; реализиране на политики за интегрирано обучение на деца и ученици със специални образователни потребности, включително осигуряване на достъпна архитектурна среда; реализиране на политики за преодоляване обособяването по етническа принадлежност на децата и учениците в образователните институции.

Не на последно място в усилията за преодоляване на проблема с преждевременно напускащите училище са политиките за интервенция и конкретно работата с родителската общност. Ключови мерки в тази връзка са инициативите за повишаване на родителската активност за сътрудничество с учителите и училищното

ръководство с цел развитието на децата им, като фокусът е насочен върху родители от уязвими групи за насърчаване на редовното посещаване на детската градина и училището.

2. Младежи, завършващи висше образование.

В общините на територията на област Търговище няма точна информация за броя на младежите, завършили висше образование през 2017 г. В община Попово приблизително са 92. В Община Омуртаг по данни на Дирекция „Бюро по труда“ гр. Омуртаг младите хора с висше образование, търсещи работа през 2017 г. са 94 души, в община Опака около 8, в община Антоново няма данни.

3. Заетост при младите хора.

През 2017 г. по данни на ДБТ Търговище в **община Търговище** в заетост са включени общо 406 младежи до 29 години, от тях: 24 лица са включени в програми и мерки за заетост, а 107 лица са включени в схеми по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, чрез посредничеството на ДБТ са устроени на работа на несубсидирани работни места /първичен пазар/ 275 младежи. В заетост чрез обучение с наставник са включени 29 лица по схема „Младежка заетост“ и 78 лица по схема „Обучение и заетост на младите хора“ на ОП РЧР, 351 младежи участваха в мотивиране за активно поведение на пазара на труда и Ателие за търсене на работа, а 478 младежи участваха в групови мероприятия за професионално ориентиране.

По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ общо 23 младежи са преминали обучение преди заетостта - съответно 7 лица по схема „Младежка заетост“ и 16 лица по Схема „Обучение и заетост на младите хора“.

Обучение за професионална квалификация – през 2017 г. в курсове за повишаване на квалификацията са включени 8 заети младежи по схема «Ваучери за заети лица».

От всички заети в **община Попово и в община Опака**, около 32 % са млади хора. През 2017 г. 279 младежи са устроени на работа чрез ДБТ Попово в гр. Попово и гр. Опака: устроени на Първичен пазар на труда – 123; устроени по Програми за заетост – 152; устроени по Мерки за заетост – 4.

Устроените на работа младежи до 29 г. от Дирекция „Бюро по труда“ гр.Омуртаг през 2017 г. са:

Общо постъпили на работа - 260 бр. /23,9% от всички устроени на работа безработни лица/.

Започнали работа с прякото посредничество на ДБТ-Омуртаг - 199 бр. от тях:

- на първичен пазар на труда - 103 бр.

- по мерки за заетост от Закона за насърчаване на заетостта - 8 бр.
- по програми за заетост от ЗНЗ - 8 бр.
- по схеми на Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"- 80 бр.

Тези данни за отделните общини обслужвани от Дирекция "Бюро по труда" гр. Омуртаг са следните:

За община Антоново:

Общо постъпили на работа - 55 бр.;

Започнали работа с прякото посредничество на Филиал Антоново на ДБТ-Омуртаг - 51 бр.

от тях:

- на първичен пазар на труда - 32 бр.;
- по мерки за заетост от Закона за насърчаване на заетостта - 1 бр.;
- по програми за заетост от ЗНЗ - 2 бр.;
- по схеми на Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"- 16 бр.

За община Омуртаг:

Общо постъпили на работа - 205 бр.;

Започнали работа с прякото посредничество на ДБТ - Омуртаг – 148 бр. от тях:

- на първичен пазар на труда - 71 бр.;
- по мерки за заетост от Закона за насърчаване на заетостта - 7 бр.;
- по програми за заетост от ЗНЗ - 2 бр.;
- по схеми на Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"- 64 бр. От

наетите през годината младежи 28,1% са работническа професия, а 20,4% са специалисти. При специалистите преобладават наетите с икономически и технически специалности, следвани от специалистите в образованието.

През изминала 2017 г. в Дирекция "Бюро по труда" гр. Омуртаг се работи по следните програми насочени изцяло към младежи до 29 г.:

Национална програма „Старт на кариерата“ от ЗНЗ

Основната цел на програмата е да бъдат осигурени възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили средно или више образование, с цел улесняване на прехода между образование и заетост.

Дирекция "Бюро по труда" чрез програмата осигури субсидирана 9 месечна заетост на 6 младежи - в Общинска администрация Омуртаг, Областна дирекция "Земеделие", Дирекция "Социално подпомагане" и в самата Дирекция "Бюро по труда"- Омуртаг.

Схема "Младежка заетост" на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси"

Подпомага старта в работната кариера на младежи до 29 години чрез осигуряване на субсидирана 6 месечна заетост за обучение или стажуване при работодатели от реалния сектор.

През 2017 г. по схемата започнаха работа 7 младежи, а общо бе осигурена заетост на 16 младежи.

Схема "Обучения и заетост на младите хора" на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

Схемата е насочена към безработни младежи до 29 години и се реализира на три етапа. В рамките на първия етап бе осигурена директна заетост за младежи, които са регистрирани като безработни. На втория и третия етапи е предоставена възможност на регистрираните безработни младежи да преминат през обучение за придобиване на професионална квалификация или ключови компетенции.

През 2017 г. 25 безработни младежи преминаха обучения, а общо на 71 младежи беше осигурена 6 месечна субсидирана заетост.

Дейността на Агенцията по заетостта по изпълнението на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта 2014-2020 г. продължи активно и през изминалата година трудовите посредници консултираха за професионално развитие всички младежи до 29 г. регистрирани в Дирекция «Бюро по труда» гр. Омуртаг.

4. Безработица сред младите хора.

По данни на ДБТ - Търговище равнището на безработицата сред младите хора към 31.12.2017 г.: регистрирани са 212 младежи до 29 г., което представлява 12,1% от всички регистрирани търсещи работа лица.

Тенденции за следващия 6 месечен период – аналогични на тия през четвърто тримесечие за 2017 г.:

- ✓ Запазване на по-ниски нива в сравнение с нивото на младежката безработица общо за страната с до 2 пункта;
- ✓ Запазване на съществуващия дисбаланс между търсене и предлагане на работна сила – в количествено и качествено отношение;
- ✓ Утвърдените проекти, финансирани от други източници, както и действието на схеми „Младежка заетост“ „Обучение и заетост на младите хора“ ,” Работа“ от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ ще доведат до устойчиво интегриране на пазара на труда на младите хора чрез осигуряване на обучения и субсидия за продължителна заетост.
- ✓ Изпълнението на мерките от Националния план по Европейската гаранция за младежта ще доведат до реализиране на възможността всички младежи на

възраст между 15 и 24г. да получат предложение за: работа, допълнително образование, стаж или практика.

От регистрираните младежи до 29 години, представителите на рискови групи са показани в следващата таблица:

групи	брой
Основно и по-ниско образование	70
С намалена работоспособност	3
Самотен родител	1
Майки с дете до 3г.	30
От социални заведения	0
С регистрация повече от 1 година	15
Освободени от места за лишаване от свобода	0

По данни на ДБТ – гр. Търговище

Броят на безработните млади хора, регистрирани в ДБТ – Попово, към 31.12.2017 г., е 204

БЕЗРАБОТНИТЕ МЛАДЕЖИ ДО 29 Г.

/брой лица/

Към края на:	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
а	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Януари	777	585	400	306	427	429	380	435	415	306	252	278
Февруари	755	564	386	295	462	427	411	429	393	294	241	271
Март	728	581	370	313	467	432	400	405	387	304	232	279
Април	717	480	328	327	426	372	404	372	358	286	211	242
Май	661	416	293	305	392	326	398	352	330	273	175	215
Юни	582	377	263	299	370	293	379	352	295	236	160	235
Юли	586	359	269	317	377	306	373	399	287	242	167	234
Август	544	387	255	326	373	298	364	386	280	254	199	144
Септември	523	358	256	309	361	298	379	370	304	237	192	↓134
Октомври	503	325	256	314	358	296	389	377	300	281	223	150
Ноември	545	319	250	358	353	335	407	383	304	308	247	192
Декември	574	349	284	380	390	358	416	399	294	315	258	204

↑ - максимална стойност

↓ - минимална стойност

❖ - бъдещ период

БЕЗРАБОТНИ МЛАДЕЖИ ДО 29 Г.

/%/

Към края на:	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%
а	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Януари	435	14.3	415	14.7	306	10.1	252	9.0	278	11.8
Февруари	429	14.1	393	13.9	294	9.9	241	8.6	271	11.5
Март	405	13.3	387	13.7	304	10.5	232	8.6	279	11.9
Април	372	12.2	358	12.6	286	10.4	211	8.4	242	10.9
Май	352	11.5	330	11.7	273	10.3	175	7.5	215	10.1
Юни	352	11.5	295	10.4	236	9.6	160	7.1	235	11.3
Юли	399	13.1	287	10.1	242	10.1	167	7.9	234	11.4
Август	386	12.7	280	9.9	254	10.7	199	9.4	144	7.5
Септември	370	12.1	304	10.7	237	10.3	192	9.1	134	7.2
Октомври	377	12.4	300	11.2	281	11.5	223	9.3	150	8.1
Ноември	383	12.6	304	10.9	308	11.9	247	10.4	192	9.4
Декември	399	13.1	294	10.4	315	11.4	258	10.8	204	9.4

Статистиката водена от Агенцията по заетостта отчита нивото на безработица за всички безработни регистрирани в Дирекциите „Бюро по труда“ спрямо икономически активното население в страната. Няма отделни данни каква част от това икономически активно население е до 29 г. за да бъде съпоставен броят им с този на регистрираните младежи. В двете общини Омуртаг и Антоново обслужвани от Дирекция „Бюро по труда“ гр. Омуртаг делът на безработните младежи от всички регистрирани безработни към 31.12.2017г. е 6,3%. Този показател за област Търговище е 9,1%, а за страната 14,2%.

Показатели:	към 31.07.201	към 31.08.201	към 30.09.20	към 31.10.2017	към 30.11.201	към 31.12.201
Равнище на безработица за ДБТ - %	24,8	24,6	23,2	22,6	22,9	22,6
Дялна регистрираните младежи до 29г. от общо регистрираните безработни в ДБТ	7,6	6,1	4,9	5,7	5,9	6,3

Тенденцията за последните 6 месеца е на намаляване на дела на безработните младежи. Най-голям е спада през м. септември, което е резултат както на активния първичен пазар през летния сезон, така и на активната политика на Дирекция „Бюро по труда“ с постъпилите на работа младежи към Общинските администрации Омуртаг и Антоново по схема „Обучения и заетост на младите хора“ на Оперативна програма

„Развитие на човешките ресурси“.

Завишаването на дела през месеците октомври-декември е обичайното за сезона в който приключва сезонната заетост.

Регистрираните безработни младежи до 29 г. са една от групите в неравностойно положение на пазар на труда. Към 31.12.2017 г. в Дирекция „Бюро по труда“ гр. Омуртаг броят на лицата от тази група е 137.

За община Антоново: 43 бр. или 7,6% от всички регистрирани безработни.

За община Омуртаг: 94 бр. или 5,8% от всички регистрирани безработни.

Брой на младежите в другите наблюдавани групи неравностойно положение:

Безработни лица с основно и по - ниско образование - за ДБТ 49 бр.

- младежи до 29г. са 3,8% от всички безработни с такова образование;
- 35,8 % от всички безработни младежи са с основно и по-ниско образование.

За община Антоново: 22 бр.

- младежи са 7,2% от всички безработни с основно и по-ниско образование;
- 52,2 % от всички регистрирани младежи са с основно и по-ниско образование.

За община Омуртаг: 27 бр.

- младежи са 2,7% от всички безработни с основно и по-ниско образование;
- 28,7 % от всички регистрирани младежи са с основно и по-ниско образование.

Безработни лица без квалификация и специалност - за ДБТ 49 бр.

- младежите до 29 г. са 5,3% от всички безработни без квалификация и специалност;
- 54,0 % от всички безработни младежи са без квалификация и специалност.

За община Антоново: 31 бр.

- младежите до 29 г. са 9,1% от всички безработни без квалификация и специалност;
- 72,1% от всички регистрирани младежи са без квалификация и специалност.

За община Омуртаг: 43 бр.

- младежите до 29 г. са 4,0% от всички безработни без квалификация и специалност;
- 45,7% от всички регистрирани младежи са без квалификация и специалност.

Безработни лица с намалена работоспособност/увреждания - за ДБТ 17 бр.

- младежите до 29 г. са 10,2% от всички безработни с намалена работоспособност;

- 12,4 % от всички безработни младежи са с намалена работоспособност.

За община Антоново: 4 бр.

- младежите до 29 г. са 10,5% от всички безработни с намалена работоспособност;

- 9,3 % от всички безработни младежи са с намалена работоспособност.

За община Омуртаг: 4 бр.

- младежите до 29 г. са 3,1% от всички безработни с намалена работоспособност;

- 4,3 % от всички безработни младежи са с намалена работоспособност.

Продължително безработни лица - за ДБТ 27 бр.

- младежите до 29 г. са 1,9% от всички безработни с регистрация над 12 месеца;

- 19,7% от всички безработни младежи са продължително безработни лица.

За община Антоново: 18 бр.

- младежите до 29 г. са 4,5% от всички безработни с регистрация над 12 месеца;

- 41,9% от всички безработни младежи са продължително безработни лица.

За община Омуртаг: 9 бр.

- младежите до 29 г. са 0,956 от всички безработни с регистрация над 12 месеца;

- 9,6% от всички безработни младежки са продължително безработни лица.

През 2017 г. Дирекция „Бюро по труда“ гр. Омуртаг активно работи по реализацията на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта и подписаното споразумение със социалните партньори - кметове на общини, регионални организации на работодателите, работниците и служителите, РУО на МОН, НПО и младежки организации. В срещите с работодатели при разкриване на свободни работни места и устройване на работа приоритетно се предлагаха младежи.

Активно се работи по възможностите за устройване на работа на младежи със средно, средно - професионално и висше образование.

Бяха ползвани всички възможности предлагани от субсидираната заетост - програми, мерки за заетост, схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Тенденцията в по-голям времеви диапазон /5 и дори 10 години/ е на намаляване и като брой, и като дял. Този процес не се дължи на по-добра реализация

на пазара на труда /младежите са предпочитани при наемането от работодатели/, а на негативни демографски и миграционни процеси.

5. Самонаемане и предприемачество.

През 2017 г. Дирекциите „Бюро по труда“ на територията на област Търговище активно работят по реализацията на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта и подписаното споразумение със социалните партньори - кметове на общини, регионални организации на работодателите, работниците и служителите, РУО на МОН, НПО и младежки организации. В срещите с работодатели при разкриване на свободни работни места и устройване на работа приоритетно се предлагат младежи.

Активно се работи по възможностите за устройване на работа на младежи със средно, средно-професионално и висше образование, тъй като младите хора обикновено нямат предприемачески умения, липсват им и финансови ресурси за стартиране на собствен бизнес.

6. Професионално ориентиране и реализация.

По данни на ДБТ Търговище в община Търговище в заетост са включени общо 406 младежи до 29 години, от тях: 24 лица са включени в програми и мерки за заетост, а 107 лица са включени в схеми по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, чрез посредничеството на ДБТ са устроени на работа на несубсидирани работни места /първичен пазар/ 275 младежи. В заетост чрез обучение с наставник са включени 29 лица по схема „Младежка заетост“ и 78 лица по схема „Обучение и заетост на младите хора“ на ОП РЧР, 351 младежи участваха в мотивиране за активно поведение на пазара на труда и Ателие за търсене на работа, а 478 младежи участваха в групови мероприятия за професионално ориентиране.

По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ общо 23 младежи са преминали обучение преди заетостта - съответно 7 лица по схема „Младежка заетост“ и 16 лица по Схема „Обучение и заетост на младите хора“.

Обучение за професионална квалификация – през 2017 г. в курсове за повишаване на квалификацията са включени 8 заети младежи по схема «Ваучери за заети лица».

В община Търговище са организирани срещи с младите хора, завършващи средно образование за информиране на възможности за трудовата им реализация, като е проведена една младежка борса с участието на 31 младежи, проведени са 6 информационни срещи с 210 ученика от средни училища и професионални гимназии от гр. Търговище. Проведени са курсове за повишаване на квалификацията по схема „Ваучери за заети лица“, където са включени 8 заети младежи.

Включени са младежи в програми и мерки от Закона за насърчаване на заетостта, по ОП „Развитие на човешките ресурси“, по схема „Обучение и заетост на младите хора“ и по схема „Младежка заетост“. По същата програма младежи са преминали обучение пред заетостта – съответно 7 лица по схема „Младежка заетост“ и 16 лица по схема „Обучение и заетост на младите хора“. Осигурена е възможност на 11 младежи за придобиване на трудов стаж на безработни, завършили висше образование по НП „Старт на кариерата“.

В „Център за подкрепа за личностно развитие-ОДК“ гр. Търговище е проведена дискусия по тема „Възможност за кариерно развитие на младите хора в родния град“ между младежите с директор на банка и собственик на хотели. През 23-26 февруари младежите от ТУП участваха в X-та Национална младежка среща „Младите – активни граждани“ в гр. Горна Оряховица. В националната среща взеха участие четирима членове на ТУП. Те представиха дейността си пред представители на младежки организации от цялата страна. Организаторите срещнаха младежите с различни представители на средния бизнес, социалното предприемачество, дигиталните технологии и пр. По мнение на всички присъстващи, това е най-успешната и полезна за младежите среща от десет години насам.

През месец юни 2017 година е проведена дискусия, организирана от ТУП с представители на училищни съвети то училищата на гр. Търговище на тема „Възможности за кариерно развитие на младите хора в родния град“. Младежите посетиха офисите и реализираха срещи и разговори за професионалното развитие на града с директор на клон на „Пиреус банк“ в Търговище и собственик на хотели в града.

В община Попово и в община Опака броят на младите хора включени в курсове за квалификация и преквалификация чрез ДБТ Попово през 2017 г. е 48, от тях:

- участвали в курсове за квалификация и преквалификация организирани в ДП „Българогермански център за професионално обучение – 1;
- участвали в курсове за професионална квалификация по Проект „Обучение и заетост на младите хора“ – 22;
- участвали в курсове за ключова компетентност по Проект „Обучение и заетост на младите хора“ – 19;
- участвали в обучение по Проект „Младежка заетост“ – 6.

Броят на младите хора от двете общини консултирани за професионално ориентиране чрез ДБТ Попово са 506, от тях:

- участвали в групови мероприятия за професионално ориентиране - 159;
- индивидуално професионално ориентирани – 347.

През 2017 г. в Дирекция "Бюро по труда" гр. Омуртаг се работи по следните програми насочени изцяло към младежи до 29 г.:

Национална програма „Старт на кариерата“ от ЗНЗ

Основната цел на програмата е да бъдат осигурени възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили средно или више образование, с цел улесняване на прехода между образование и заетост. Дирекция "Бюро по труда" чрез програмата осигури субсидирана 9 месечна заетост на 6 младежи - в Общинска администрация Омуртаг, Областна дирекция "Земеделие", Дирекция "Социално подпомагане" и в самата Дирекция "Бюро по труда"-Омуртаг.

Схема "Младежка заетост" на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

Подпомага старта в работната кариера на младежи до 29 години чрез осигуряване на субсидирана 6 месечна заетост за обучение или стажуване при работодатели от реалния сектор. През 2017 г. по схемата започнаха работа 7 младежи, а общо бе осигурена заетост на 16 младежи. По схема „Младежка заетост" бяха обучени от наставници на работното място 3 младежи, а по схема „Обучения заетост на младите хора" обучение по „Дигитална компетентност" преминаха 7 безработни младежи, професионална квалификация „Пътища, магистрали и съоръжения" - 13 младежи и по „Основни и довършителни работи" - 5 младежи.

Схема "Обучения и заетост на младите хора" на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

Схемата е насочена към безработни младежи до 29 години и се реализира на три етапа. В рамките на първия етап бе осигурена директна заетост за младежи, които са регистрирани като безработни. На втория и третия етапи е предоставена възможност на регистрираните безработни младежи да преминат през обучение за придобиване на професионална квалификация или ключови компетенции.

През 2017 г. 25 безработни младежи преминаха обучения, а общо на 71 младежи беше осигурена 6 месечна субсидирана заетост.

Дейността на Агенцията по заетостта по изпълнението на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта 2014-2020 г. продължи активно и през изминалата година трудовите посредници консултираха за професионално развитие всички младежи до 29 г. регистрирани в Дирекция «Бюро по труда» гр. Омуртаг.

Национална програма „Активиране на неактивни лица“ за 2017 година е осигурена заетост на 1 лице като „младежки медиатор" в Община Омуртаг.

През 2017 г. клоновете на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ предоставяха възможности за квалификация и преквалификация на безработните лица.

С цел запознаване с проблемите и приоритетите на микропредприятията, тяхната визия към търсещите работа младежи на територията на община Омуртаг, се организират дискуссионни срещи с участието на служители на общинска администрация, представители на местния бизнес и младежи. Служители на общинска администрация в частност служители от Общинска служба „Земеделие“ дават методическа указания и консултират младежи, занимаващи се със земеделие (общо консултирани младежи за 2017 г.– приблизително 55).

Иницирираната Кампания на КНСБ „Моето първо работно място“ има за цел запознаване на зрелостниците с основните трудови, социални и осигурителни права, както и развиване на гражданското самосъзнание на завършващите средните училища; осъществяване на прехода от училище към пазара на труда; успешната адаптация на учениците към света на труда; мерките срещу разрастването на сивата икономика; кариерното развитие и др.

Приоритет II. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги.

7. Разширяване на обхвата и повишаване на качеството и достъпността на услугите в подкрепа на развитието на младите хора.

Младите хора от общините на област Търговище имат достъп до информация чрез Информационния център, местните медии, кметствата на селата, библиотеките към читалищата, които разполагат с безплатен Интернет и чрез младежките клубове. Улесненият достъп до информация обаче не съдейства за решаване на проблема с липсата на възможности за заетост, осигуряваща доходи – най-съществената потребност. Ето защо се организират срещи, младежки борси и дискусии с младите хора, завършващи средно образование за информиране на възможности за трудовата им реализация. Проведени са курсове за повишаване на квалификацията; осигуряват се възможности на младежите за придобиване на трудов стаж.

През първата половина на 2017 година не бе отворена програма МИКЦ, но независимо от това, Център за младежки дейности и инициативи продължи да поддържа и развива една от основните дейности по МИКЦ, а именно Младежки консултативен кабинет. МКК работи целогодишно по график като предоставя безплатно консултации на млади хора с проблеми в психо-социалната реализация: развитие на таланта, творческите умения и културното израстване на младите хора. Дейността на

ЦМДИ целогодишно е насочена към това да създава условия за изява на младите хора от община Търговище, подпомагане и предлагане на услуги за организиране на свободното им време.

По-голямата част от населението на по-малките общини живее в селата (2/3 от населението). Ето защо дейностите на общинските администрации не са концентрирани само в общинския център. Общинската администрация съдейства, организира и провежда информационни кампании, касаещи проблемите на младите хора в сфери като: здравеопазване, безработица, образование, емиграционни нагласи и др. При провеждане на тези кампании се използват презентационни материали, брошури, диплянки и пр. Към структурата на общинските администрации са назначени здравни работници. Те работят в здравните кабинети към училища и детски градини като по график обхождат всички детски и учебни заведения на територията на общините. Работата на здравните работници включва не само даване на първа долекарска помощ, но и изнасяне на лекции и обучения на деца и ученици по теми, касаещи здравословния начин на живот, превенция на ХИВ/СПИН и болести предавани по полов път, борба със зависимостите и пр. През 2017 г. се проведеха дискуссионни срещи с участието на здравни работници, експерти в направление Образование, представители на училищата и спортните клубове, младежи и ученици с цел обсъждане на теми, свързани със здравословния начин на живот на подрастващите. Ежемесечно се провеждат срещи на служители от направление Образование със здравните работници. Раздават се информационни материали - диплянки, брошури и др. Общинските администрации с активното включване на училищата проведеха дискуссионни срещи с ученици и младежи под надслов "Моята професия – мой избор". Те имаха за цел да се създаде конструктивен диалог между младите хора и общинска администрация, насочване вниманието на младежите към търсени на пазара на труда професии. Служители на общински администрации дават методически указания и консултират младежи, занимаващи се със земеделие. На територията на общините в над 60-70% от населените места има действащи читалища. Всички читалища разполагат със собствени библиотеки, като фондовете се попълват предимно от субсидии и чрез проекти за допълващи целеви субсидии. Част от читалищата – предимно в по големите населени места, имат достъп до Интернет. Наблюдава се трайна тенденция за оборудване на читалищата с компютърна и друга офис техника. Те се превърнаха в любимо място за сбирка на младите хора, особено по селата. През изминалата година се увеличи броят на художествените колективи към читалищата, като най-многобройни са детските състави и групите за автентичен фолклор. Възстановява се традицията за провеждане на Общински прегледи и фестивали. Читалищата поддържат традицията за отбелязване

на значими национални събития, като основни партньори в тях са кметствата и училищата.

Приоритет III. Насърчаване на здравословния начин на живот.

8. Млади хора, практикуващи спортни дейности.

Община Търговище разпределя средства от общинския бюджет - над половин милион лева за спорт през 2018 г. - за спортни клубове (21 на брой), които през 2017 година са посетени от около 800 деца и младежи. В рамките на капиталовата програма на Общината и през тази година е заложена рехабилитация и създаването на модерни спортни съоръжения в града. Вече започна изграждането на 4 тенис корта на стадион "Неделчо Камов" на стойност 120 хил. лв. Към момента там са изградени подземните комуникации, дренажните системи и водопровода. Предстои подготовка на основата и полагане на настилката от шамот. 64 хил. лв. пък са отделени за писта за авиомоделизъм, който е един от най-успешните спортове на Търговище. Площадката ще се намира зад спортната зала на Работническия стадион и ще представлява бетонно кръгово поле, с диаметър от 50 метра. Работата е възложена на общинското предприятие БКС. Планирано е и изготвянето на работен проект за спортна зала "Дечко Стефанов" за 20 хил. лв., което ще позволи извършването на ремонт при осигуряване на средства.

Общината осигурява 300 хил. лв. за поддръжка на спортните бази и за субсидиране на спортните клубове и дейности. 60 хил. лв. от тях ще постъпят директно в клубовете като стимул за постиженията им през изминалата година. Разпределението ще бъде извършено според новата Наредба, приета на първата за годината сесия на Общинския съвет.

69 хил. лв. пък са предвидени за мъжкия отбор на футболен клуб „Светкавица“, а 20 хил. лв. са за детско-юношеските му формации. За участие в областно първенство, на аматорските футболни клубове се предоставят по 240 лв. на домакинска среща. Около 35 хил. лв. са за ученически спорт, а за церемонията „Спортист на годината“ са отделени 2500 лв. 44 хил. лв. е бюджетът на общинско предприятие „Социални и охранителни дейности“ за поддръжката и стопанисването на спортните съоръжения в града. За разходи за ток, вода и газ на спортните бази са предвидени около 50 хил. лв.

Въпреки че поема разходите по поддръжката и експлоатацията на базите и съоръженията, Община Търговище не реализира приходи от наем. Местната администрация ги предоставя на клубовете безвъзмездно, в изпълнение на договори, подписани за периода 2011-2020 година.

През 2015 г. беше открит младежкият спортен комплекс "Юкя" в гр. Търговище. На мястото бяха реконструирани две площадки за различни видове спорт - волейбол, баскетбол, хандбал и футбол на малко поле. В гр. Търговище има спортно училище с традиции. Обединен детски комплекс Търговище организира спортни мероприятия, в които вземат участие около 540 млади хора. Някои от тях са: турнир по тенис на маса за младежи, пролетен лекоатлетически крос за ученици от общината, турнир по тенис на корт, лекоатлетически крос. В община Попово броят на активно спортуващите е около 320. Те са обхванати в клубове – „Волейбол“-2, „Футбол“, „Тенис на маса“-2, „Шахмат“, „Баскетбол“. В училищата се използват всички форми за масов спорт на младите хора до 19-годишна възраст. Около 210 младежи участват в художествени състави за любителско творчество.

В община Опака младите хора традиционно се занимават със спорт – хандбал и футбол. През 2017 г. младежи, подпомогнати от ХК и община Опака са участвали в 10 състезания и турнири.

През 2017 г. Община Омуртаг организира и проведе спортните дейности, заложи в Спортния календар. При провеждане на спортни турнири по бокс, футбол, волейбол, лека атлетика, се включват не само ученици от училищата на територията на община Омуртаг, но и младежи извън училищна възраст. Малките населени места не предлагат голямо разнообразие от дейности за запълване свободното време на младите хора. Ето защо учениците и младежите се насърчават да се занимават по-активно със спорт, да посещават спортните зали. На територията на община Омуртаг дейност реализират 15 футболни отбори. Те участват във футболни срещи, както на местно ниво, така и на регионално. През 2017 г. Община Омуртаг организира традиционния футболен турнир за "КУПАТА НА КМЕТА" с участието на отборите от населените места в общината. Спортна база „Стадиона“ – град Омуртаг и Боксова спортна зала на I НУ „Хр.Смирненски“ гр. Омуртаг са достъпни за спортуване целогодишно като община Омуртаг е осигурила служители, които да охраняват съответните обекти.

На 29.09.2017г. в област Търговище беше отбелязан **Европейският ден на спорта в училище**. Инициативата в подкрепа на спорта и физическата активност на подрастващите се провежда за втора поредна година, като координатор е организацията **БГ БЪДИ АКТИВЕН**, а Областна администрация – Търговище съдейства активно за нейното популяризиране и осъществяване. След отчитане на резултатите данните показват, че 3236 ученици и 338 учители и родители от общо 13 учебни заведения в област Търговище са участвали в различни спортни събития по време на инициативата.

9. Ниво на информираност и придобити умения и знания за здравословен начин на живот.

През 2017 година дейностите, свързани със здравословния начин на живот бяха фокусирани върху информационни кампании, неформални обучения и лекции в училищата. В изпълнение на проект „Съхрани здравето си в четири стъпки“, финансиран по Фонд за подпомагане и оптимизиране на дейностите на Български младежки Червен кръст на областно и международно ниво „Мисли глобално, действай локално“ бяха организирани четири обществени кампании, които бяха посетени от най-малко 400 граждани.

Проведено беше едно областно обучение по „Здравословно хранене и здравословен начин на живот“ за 16 доброволци и редица неформални обучения с различни групи деца и младежи. Проведени са две обучения с 11 деца от приемни семейства и 8 обучения в 3 училища – СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Антоново, НУ „Д-р Петър Берон“ с. Изворово и I СУ „Св. Седмочисленици“ гр. Търговище с общо 178 участници, а за Община Търговище 104 участници от I СУ „Св. Седмочисленици“.

По проект „Лято на детските усмивки“, финансиран по същия фонд изпълняван съвместно с младежките организации на Габрово и Монтана бяха проведени обучения по хигиена на зъбите в 6 детски градини и с първокласници от 3 училища в Търговище с общо 630 участници.

През април беше проведено обучение на тема „Превенция на наркоманно-рисково поведение“, в което участваха доброволци от Търговище, Сливен и Габрово.

Наред с традиционно организирани пунктове за раздаване на информационни материали по повод 14 февруари и 1 декември, беше проведено и областно обучение, в което участваха 16 доброволци. Те изнесоха лекции в 3 училища в Търговище и Антоново с общо 250 участници - от Община Търговище общо 150 ученици от I СУ „Св. Седмочисленици“ и ПГИИ „Джон Атанасов“.

През май доброволци оказаха съдействие за провеждане на акция по безплатно измерване на кръвно налягане, организирана от Дружеството на Кардиолозите в България, Българска Лига по Хипертония, Асоциацията на студентите медици в България. Акцията се проведе пред драматичния театър в Търговище и общо 139 граждани посетиха пункта, на който бяха анкетирани и беше измерено кръвното им налягане.

През месец януари 2017 година са проведени общински първенства от ученически игри по баскетбол, волейбол, тенис на маса. В баскетболното първенство участваха 7 отбора момичета/девойки и 6 отбора момчета/юноши от V до XII клас общо 13 отбора с 130 участници. Във волейболните състезания участваха 6 отбора момичета/девойки и 8

отбора момчета/юноши от VIII до XII клас общо 14 отбора с 140 участници. При тенис на маса участваха отбори от V до XII клас с общо 32 участници.

През месец март 6 училища с 145 участници участваха в „Пролетен лекоатлетически крос“. На 22 април се отбеляза „Ден на земята“ с публична спортна проява. На 16-17 юни се проведе третият кръг от Републиканския шампионат по приложно колоездене, която е поредната надпревара определяща националния отбор, който ще представи страната ни на Европейския шампионат. В град Търговище шампионатът се проведе с подкрепата на Община Търговище, СБА-Търговище, Пътна полиция, АК „Север“-София, БЧК и ЦПЛР-ОДК Търговище. Младежите от Търговищкият ученически парламент се включиха в цялостната организация на събитието през двата дни.

През месец октомври се проведе турнир по футбол, общински етапи от ученическите игри 2017/2018 г., на който участваха 17 отбора момчета/юноши от V до XII клас с общо 100 участници.

В ПГТХВХ „Алеко Константинов“ гр. Търговище се реализираха следните дейности:

- Общински турнир по мини футбол за купата на ПГТХВХ „Алеко Константинов“ V-то издание – април-май 2017г.;
- Седмица здравословното хранене – последната седмица на месец ноември 2017 г.;
- Коледна изложба състезание – декември 2017 г.

По повод Европейската седмица на физическата активност и спорта (MOVE Week), и доброволците от Клуба на НСО и БМЧК – Търговище организираха игри на открито. Към инициативата се присъедини и Клуб по спортно ориентиране „Вариант 5“ и деца от приемни семейства. Участниците преминаха по маркиран маршрут, преодоляваха предизвикателства, играха забавни игри. Събитието се проведе в парк „Борово око“ край Търговище.

В община Търговище за подпомагане и насърчаване на сътрудничеството между младите хора и здравните специалисти, чрез МИКЦ и БМЧК са обучени много млади хора, организирани са множество мероприятия и информационни кампании, в които се включиха около 500 младежи.

През 2017 година на територията на община Търговище БМЧК е провел следните обучения:

1. Обучения по психосоциална подкрепа за общо 22 ученици от ОУ „Г.С.Раковски“ с.Голямо Ново;
2. Обучения по Първа долекарска помощ за ученици и групи от млади хора на различни възрасти с общо 132 участници;

3. Обучения по превенция на ХИВ/СПИН за общо 249 младежи от училищата в гр. Търговище и гр. Антоново;

4. Обучения, свързани със здравословния начин на живот за 1119 деца и ученици от училища и детски градини в Търговище, Антоново и с. Изворово;

5. Обучения за насърчаване на толерантността и приемане на различията за 21 второкласници от ОУ „Христо Ботев“ гр. Търговище.

През годината Общински съвет по наркотични вещества и здравен медиатор към Община Търговище, съвместно с Български младежки червен кръст /БМЧК/ работят в тясно сътрудничество.

Една от основните цели на дейността на РЗИ Търговище е промоцията на здраве и профилактиката на болестите, като с нея е свързана дейността на едно цяло звено специалисти в администрацията. Отдел „ПБПЗ“ работи по различни Национални и Регионални програми самостоятелно и в сътрудничество с Клуб на НСО, БМЧК, ОДК, Община Търговище, педагогическите колективи на училищата и детските заведения, медицинските специалисти към здравните кабинети и др. В РЗИ Търговище функционира консултативен кабинет за отказ от тютюнопушене.

В РЗИ Търговище функционира информационно – образователен център, в който се провеждат обучения по различни здравни теми: *Околна среда и здраве; Превенция на хроничните незаразни болести включваща: Тютюнопушене; Злоупотреба с алкохол; Нездравословно хранене; Физическа активност; Профилактика на остеопорозата; Профилактика и контрол на ХИВ/СПИН; Подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве; Борба с наркотиците; Работа с лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства; Психичното здраве; Профилактика на оралните заболявания при деца 0 – 18 г. Регионална програма „Аз умея здравословно да живея“.*

Експертите от отдела провеждат обучения по училища при поискване. Изготвят се и се разпространяват здравно – образователни материали. При поискване се консултират и граждани по теми, касаещи здравето и здравословния начин на живот. Отбелязват се традиционните дни на здравето с различни мероприятия и кампании.

Медицинският персонал в здравните кабинети извършва сериозна просветна дейност. Тя се допълва чрез инициативите на членовете на младежки клуб „Аз и Ти“ – община Попово, създаден по проект „Подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора“, към Фонд за население на ООН. По него е разработена общинска „Стратегия за сексуално и репродуктивно здраве на младите хора от община Попово“, която тематично излиза от проблема за репродуктивното здраве и засяга всички превенции, с цел здравословен живот. Функционира клуб „Детелина“ към БМЧК

за превенции към ПГСС „Никола Пушкиров“ гр. Попово и клуб „Ботевци“ към БМЧК за превенции към Профилирана гимназия „Христо Ботев“ гр. Попово.

Общинските администрации провеждат редовни срещи с участието на здравни работници, експерти в сектор образование, младежи, представители на училищата и спортните клубове с цел обсъждане на теми, свързани със здравословния начин на живот сред децата и младите хора.

Приоритет IV. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение.

10. Целенасочени мерки за социално включване на младите хора в риск на възраст от 18 до 25 години.

Общини Омуртаг и Антоново:

В сферата на младежките дейности общините Омуртаг и Антоново работят въз основа на приоритетите и стратегическите цели, заложи в Националната стратегия за младежта - 2010-2020 г.

Дирекция „Социално подпомагане“ град Омуртаг е ангажирана и оказва помощ на млади хора в риск при наличие на потребност по реда на Закона за социално подпомагане и Правилника на неговото прилагане. Гарантирането на адекватни и устойчиви социални плащания е важен елемент на подкрепата за уязвимите групи в обществото, на политиката на намаляване на бедността и насърчаването на социалното включване. Осигуряването на материална подкрепа е свързано със социалната закрила и социалното включване чрез: по-добра целенасоченост на социалните помощи и помощите за хора с увреждания; подпомагане на семейства с деца; повишаване ефективността и устойчивостта на програмите; прилагане на диференциран подход в зависимост от конкретните потребности на подпомаганите лица и семейства. Тази подкрепа се гарантира със средства от държавния бюджет. Съществено измерение на приоритета за гарантиране на адекватни и устойчиви социални плащания е осигуряването на материална подкрепа и подпомагането на семействата с деца.

Предоставянето на социални помощи по Закона за социално подпомагане е един от инструментите за подкрепа на хората с увреждания като специфично уязвима група в обществото. През 2017 година са подпомагани 1031 лица с увреждания, 31 от които са на възраст от 18 до 29 години.

През 2017 година в Община Омуртаг се осъществи Проект „Активно включване на хора с увреждания и техните семейства за успешна реализация“ по ОПРЧР по проекта съществува социалната услуга социален асистент“, които успешно оказваха

помощ на граждани с увреждане или в социален риск във всички сфери от тяхното ежедневие, а не само в частта на комуналното и битово обслужване. Потребители на социалната услуга „социален асистент“ бяха 56 лица, като 4 от тях са на възраст между 15 и 29 години. Един от наетите на длъжност „социален асистент“ е лице на 29 години.

Съгласно Договор BGO5FMOP001-3.002-0171-CO1 г., между АСП и община Омуртаг, успешно се реализира и социалната услуга "Обществена трапезария - осигуряване на топъл обяд в Омуртаг". По тази социална услуга се осигурява топъл обяд на 80 лица в неравностойно положение от град Омуртаг. 14 от потребителите на услугата са на възраст до 29 години.

Едни от най-успешните социални услуги в посока насърчаване на социалното включване и намаляване на бедността са услугите „личен асистент“, „социален асистент“ и „домашен помощник“, чиято цел от една страна е подобряване на качеството на живот на хората с увреждания, в т.ч. деца и младежи, и от друга - предотвратяване на настаняването в специализирани институции. Тези социални услуги се предоставят в семейна среда по отделни програми и проекти, за различни периоди и с различни работодатели и финансиране.

През 2017г. по ОПРЧР „Помощ за независим живот“ в общините Омуртаг и Антоново е осигурена подкрепа на лица в неравностойно положение. Потребителите в Община Омуртаг са 98, като 5 от тях са до 29 години. Двама младежи са предоставяли услугата като личен асистент и социален работник. Потребителите в Община Антоново са 59, като 2 от тях са до 29 години. Един от социалните асистенти е до 29 години.

В Община Омуртаг от социалната услуга „Домашен социален патронаж“ през 2017г. се е възползвал един потребител на възраст от 15 до 29г.

През 2017г. по Национална Програма "Асистенти на хора с увреждания" е осигурена подкрепа на 20 потребители за общините Омуртаг и Антоново. В Община Омуртаг потребителите са 14 и личните асистенти са 14. В Община Антоново потребителите са 6 като личните асистенти са 5 и 1 помощник възпитател. Помощник възпитателя е на възраст от 15 до 29 години.

Община Антоново от 01.06.2016г. реализира подкрепа на лица в неравностойно положение под формата на „Топъл обяд 2016-2019" по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане от Фонда за европейско подпомагане. През 2017 потребителите са били 45, като 2 от тях са до 29 години.

Община Омуртаг от 01.11.2016г. реализира подкрепа на лица в неравностойно положение под формата на „Обществена трапезария". През 2017 г. потребителите са 80 на брой, като 14 от тях са до 29 години, от които 4 са младежи с увреждания.

В отдел „Хора с увреждания и социални услуги" при ДСП - Омуртаг се осъществява дейност по Закона за интеграция на хората с увреждания /ЗИХУ/ по

оценяване на увреждането и на възможностите за интеграция. При ДСП - Омуртаг, подпомаганите младежи в неравностойно положение с месечни добавки за социална интеграция по ред: на ЗИХУ и Правилника за неговото прилагане /ППЗИХУ/ са 13 за Община Антоново и 31 за Община Омуртаг. Определянето на вида месечни добавки за всеки от нуждаещите се индивидуално според вида и степента на увреждането. Месечните добавки са парични средства, които допълват собствените доходи на хората с увреждания и са предназначени за покриване на допълнителните им разходи за транспортни, информационни и телекомуникационни услуги, образование, квалификация, достъпна информация, обучение, лекарства, диетично хранене, балнеолечение и рехабилитация. Регламентирани са упражняването на правата и закрилата на хората с увреждания. На територията на общините Омуртаг и Антоново няма развити специализирани услуги за социална и професионална интеграция. Липсата на услуги за хора с увреждания възпрепятства както съхраняването, поддържането и доразвиването на уменията за самостоятелност и социално включване, така и осъществяването на целенасочени дейности за интеграция и превенция на социалното изключване.

Общини Попово и Опака:

В отдел „Хора с увреждания и социални услуги“ при ДСП - Попово се осъществява дейност по Закона за интеграция на хората с увреждания по оценяване на увреждането и на възможностите за интеграция. Оценяването на увреждането се извършва чрез медицинска експертиза и социална оценка. Социалната оценка се осъществява въз основа на медицинската експертиза и има за цел да установи потребностите и възможностите за рехабилитация, възможностите за обучение, възможности за трудова заетост професионална реализация, потребностите от социални услуги и възможностите за социално включване. Социалната оценка включва оценка на горепосочените обстоятелствата, препоръки за необходимите мерки за социално включване, както и мотивирано предложение за отпускане на месечна добавка за социална интеграция. Тя е диференцирана и представлява парични средства, които допълват собствените доходи на хората с увреждания и са предназначени за покриване на допълнителните им разходи за транспортни, информационни и телекомуникационни услуги, образование, квалификация, достъпна информация, обучение, лекарства, диетично хранене, балнеолечение и рехабилитация. От посочената целева група на възраст от 19 до 29 години от общините Попово и Опака, подпомагани с месечни интеграционни добавки от ДСП - Попово към 31.12.2017 г. са общо 53 лица.

От дирекция „Социално подпомагане“ - Попово се подпомагат родители с месечна помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане до 18-годишна възраст и до

завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст по чл.8д от ЗСПД. От Община Попово и Опака децата от 15 до 20 годишна възраст подпомагани по чл.8д към 31.12.2017 г. са общо 33. :

В общините Попово и Опака са разкрити и функционират следните социални услуги в общността, подходящи за млади хора на възраст от 15 до 29 години в неравностойно положение, подпомагащи интегрирането им в общността:

- Център за социална рехабилитация и интеграция в гр. Попово, с капацитет 5 места. В ЦСРИ лицата, получават разнообразни консултативни, терапевтични / рехабилитационни дейности, насочени към създаване и поддържане на социалните умения, обучения за водене на самостоятелен начин на живот подпомогнати от специалисти. До ЦСРИ е осигурен безпрепятствен достъп, същият е осигурен и до ползваните помещения в центъра в съответствие с нормативните изисквания за достъпна среда. ЦСРИ гр. Попово разполага и със специализиран транспорт, което допринася за интеграцията на хората с увреждания. От заетите към 31.12.2017 г. общо 57 потребители на услугата - 10 са деца на възраст от 15 до 18 години и 10 потребители на възраст от 19-29 години.

- Към момента в Община Попово се предоставя социалната услуга Личен асистент за 12 потребители и Домашен помощник за 65 потребители по Проект "Социални услуги за достоен живот" - Схема BG05M90P001-2.002 "Независим живот". От обслужените към 31.12.2017 г. 4 деца и лица са от посочената целева група, които ползват услугата Личен асистент.

-До 31.12.2017 г. Община Опака е бенефициент по Проект "Нови възможности за грижа и независим живот чрез създаване на Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда - гр.Опака по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M90P001-2.002 "Независим живот" по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси". От посочената целева група 3 са децата и лицата включени в Проекта.

-Личен асистент по НП АХУ, която се реализира, чрез дирекциите „Социално подпомагане“, като през 2017 г. назначените лични асистенти за двете общини са общо 3 лица, които са полагали грижи за свои близки, от посочената целева група едно лице о потребител.

В Община Попово от 01.09.2016 г. се предоставя по Процедура BG05SMOno01-3.002 услугата "Осигуряване на топъл обяд 2016" по Оперативна програма за храни и/или основна материална подкрепа". Обслужват се 60 лица от гр. Попово и от 8 населени места в общината. Няма лица от посочената целева група.

На територията на Община Попово в с. Медовина се намира Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост с капацитет 50 потребители, към момента потребители от

посочената целева група са три лица. В с. Медовина функционират и две Защитени жилища за лица с умствена изостаналост с капацитет по 9 места. От заетите към момента 1J потребители в двете защитени жилища, само едно лице е до 29 години.

От 21.02.2014 г. по Проект "Преодоляване на социалното изключване на лица с умствена изостаналост чрез създаване на ЦНСТ в Община Попово", по ОПРЧР, схема за безвъзмездна финансова помощ "Живот в общността", функционира ЦНСТ за лица умствена изостаналост в с. Медовина, общ. Попово с капацитет 12 места, като от заетите към момента 12 потребители, младежите до 29 години са 5 лица. Сградата в която с разположени услугите в с. Медовина разполага с асансьор, услугите разполагат и със специализиран транспорт с платформа за 2 бр. инвалидни колички.

На територията на Община Попово са разкрити и функционират два Центъра за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания с капацитет по 12 всяко. Към настоящият момент от посочената целева група настанените младежи са 11, с които се работи за изграждане на умения за самостоятелен живот с оглед ефективна бъдещ реализация в обществото след напускане на социалната услуга.

В гр.Попово е разкрит и функционира и Център за обществена подкрепа с капацитет 30 лица. Целевата група са деца и младежи в риск и техните семейства от общността младежи, напускащи специализирани институции или услуги от резидентен тип, бременни жени, кандидати за или вече одобрени приемни семейства, кандидати за или вече одобрени осиновители. Дейностите, които се осъществяват са услуги по превенция и изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции, услуги подпомагащи работата по реинтеграция на деца и младежи, настанени в специализирани институции, социални услуги резидентен тип или приемни семейства, услуги насочени към подготовка за самостоятелен живот и подкрепа за успешна социална интеграция професионална реализация на младежи от специализирани институции или услуги резидентен тип, подкрепа на деца, жертви на насилие и техните семейства, социално педагогически консултиране на деца с поведенчески проблеми и техните семейства превенция на отпадането от училище, услуги по превенция на рисковото поведение на деца младежи от общността, подкрепа, супервизии, консултации и надграждащо обучение и приемни семейства, социални услуги в подкрепа на осиновяването. Към настоящия момент ЦОП - Попово работи с 25 потребители на услуги, като към него са насочени 7 младежи от ЦНСТ за деца и младежи без увреждания и ЦНСТ за деца и младежи с увреждания за подготовка за самостоятелен живот.

От 01.12.2014 г. на територията на гр. Попово функционира Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания изграден по проект „Детство за всички“. В Центъра към настоящия момент са настанени 10 деца и 2

младежи. На децата и младежите е предоставена жизнена среда, близка до семейната с възможност за пълноценно израстване и развитие. От потребителите на услугите в Центъра, 7 са младежи на възраст от 15 до 29 години. Тези от тях на които здравословното състояние позволява посещават масово училище с оглед изграждане и поддържане на социални контакти извън тези в „центъра“.

Община Търговище:

На територията на община Търговище са развити и функционират следните социални услуги за млади хора в неравностойно положение:

- Дневен център за възрастни хора с увреждания, кв.Бряг. Центърът е с капацитет 30 места, целевата група е възрастни с психични разстройства. През 2017 година 2-ма младежи до 29 години са се възползвали от услугата;
- Дневен център за възрастни хора с увреждания гр. Търговище. Центърът е с капацитет 20 места, целевата група е възрастни с увреждания. През 2017 година 13 младежи до 29 години са се възползвали от услугата, като петима са и потребители на ЗЖ с.Лиляк и осем са потребители на ЦНСТ;
- Защитено жилище кв. Бряг е с капацитет 8 места и партер с капацитет 4 места, целевата група е възрастни с психични разстройства. През 2017 година няма младежи до 29 годишна възраст възползвали се от услугата;
- Защитено жилище с. Лиляк е с капацитет 8 места - целевата група е възрастни с умствена изостаналост. През 2017 година 5 младежи до 29 години са се възползвали от услугата;
- Център за обществена подкрепа гр. Търговище е с капацитет 66 места - целевата група е деца и семейства. Предоставят се услуги на млади хора в неравностойно положение.
- Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания №1 и №2 - гр. Търговище с капацитет 14 места за всеки от центровете - целевата група е деца и младежи с увреждания. През 2017 година 13 са младежите навършили пълнолетие до 29 години са се възползвали от услугата и 6 непълнолетни младежи навършили 15 годишна възраст;
- Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания - Центъра е с капацитет 10 места, целевата група е деца и младежи без увреждания от 7 до 18 години, ако учат до 20 години попаднали в рискови ситуации. През 2017 година 1 младеж навършил пълнолетие и 3 непълнолетни младежи навършили 15 години са се възползвал от услугата;
- Център за социална рехабилитация и интеграция - гр. Търговище е с капацитет 2 3 места - целевата група е деца от 3 до 18 г. с различни видове

увреждания с временни или трайни здравословни проблеми. През 2016 година от целевата група от 15 годишни възползвали се от услугата са 13;

От месец октомври 2017 г. в ново-стартиралите услуги ЗЖ - с. Макариополско и ДЦВХУ - с. Макариополско - целевата група е възрастни с увреждания до края на 2017 година няма младежи до 29 годишна възраст възползвали се от услугите.

И през 2017 година основната социална работа на БМЧК-Търговище беше свързана с децата от приемни семейства. Продължиха срещите с приемните деца. Финансиране за тях беше осигурено от швейцарското дружество „Вариант 5“.

През февруари беше проведено обучение на доброволци по социално-помощна дейност като част от подготовката им за работа с деца от приемни семейства. През годината бяха проведени ателиета по различни поводи.

През м. ноември екипът по приемна грижа отбеляза 10 години от създаването на услугата в Търговище. Доброволците бяха поканени на тържеството и получиха признание за своята дейност и подкрепа на децата. В дейностите организирани от БМЧК са участвали общо 25 деца от приемни семейства.

В училищата са сформирани комисии по превенция на деца в риск, които всяка учебна година приемат план за работа с основна цел – предотвратяване на конфликти ситуации. Функционира МКБППМН, която извършва превантивна дейност, макар и само с млади хора до 19 годишна възраст. Общините работят по програма за превенции на рисковото поведение сред подрастващите и промоция на здраве.

11. Социални услуги в общността (включително от типа подкрепа, придружаване, менторство), подходящи за млади хора на възраст от 18 до 25 години в риск, особено за интегрирането им с мерките за закрила на детето.

Дейностите са описани в т.10.

Програми и мерки за заетост, предоставяни от Дирекция "Бюро по труда":

- Мярка по чл.36, ал. 2 от ЗНЗ и чл.52 от ЗНЗ;
- Национална програма "Заетост и обучение на хора с трайни увреждания"

12. Развитие на социалните услуги за млади хора в специализираните институции към подготовка за извеждането и интегрирането им в общността.

На територията на област Търговище са закрити всички специализирани институции за деца.

Приоритет V. Развитие на младежкото доброволчество.

13. Българските младежи, участващи в международното младежко доброволчество.

По въпросите на доброволството на територията на общините от област Търговище работят активно следните организации: БМЧК, Клуб на нестопанските организации, РЗИ, РИО, Общински съвети по наркотични вещества и др. В национално и международно младежко доброволчество се ангажират младежите от скаутски клуб „Антола“ гр. Попово – 20 деца, както и членовете на БМЧК „Ботевци- Попово“ – 10 деца, клуб „Детелина“ към ПГСС – 20 деца и по проект „Училището зона за филантропия“ – 40 ученици. Сфери на дейност са: първа помощ и здравна просвета и социално-помощна и благотворителна дейност. Доброволчески благотворителни и еко-акции се провеждат не само в градовете, но и в селата. Скаутите участват и в международни лагери в Сърбия и Малта.

Международното сътрудничество с НД „Вариант 5“ от Швейцария е системно и утвърдено повече от 20 години. То е източник на ресурси, които във всички случаи се ползват за социално подпомагане на уязвими деца и семейства. Посочените партньорски взаимоотношения се транслират в малки специфични проекти, които обхващат най-уязвимите лица. За 2017 година са осигурени средства за продължаване на работата с приемни семейства и в подкрепа на кандидат студенти в затруднено материално положение.

14. Увеличаване броя на доброволците в България.

Развитието на доброволството е движеща сила за личностно развитие, учене, конкурентноспособност, солидарност между поколенията и формиране на гражданска самосъзнание. Доброволството предоставя много възможности на младите хора да проявяват хуманност и грижа за другите, както и за утвърждаване на общочовешки ценности. Нараства готовността на младите хора да участват в доброволчески акции, но все още са неразвити механизмите за публичното подпомагане на младежкото доброволчество, като важна проява на солидарност и гражданска активност и форма за неформално учене. По важни инициативи и кампании на територията на област Търговище са:

Кампания „Да върнем вярата в доброто“ – дейности за подпомагане на абитуриенти;

Благотворителна кампания „Капачки в действие“ – за подпомагане и подобряване на условията за живот на деца, лишени от родителска грижа;

Благотворителната кампания "Панаир на добрината" – за подпомагане на болните от тежкото заболяване - спинално мускулна атрофия;

Благотворителната кампания за набиране на подаръци, дрехи и пособия за деца/ученици застрашени от отпадане от училище;

Коледен базар, под надслов „За една вълшебна Коледа“;

Учредяване на клуб „Млади възрожденци“ под егидата на Общонародния комитет "Васил Левски";

Есенно училище по правата на детето по НП „Мегафон“, организирано от Национална мрежа на децата;

Клуб "Млад доброволец" към асоциация "Ная",

Младежка организация „Доброволци“ в ПГСС „Н.Пушкарров“, които са членове на новосъздадения „Център за работа с доброволци“ към НАРД. Членовете са реализирали множества акции: събиране на средства за закупуване на инсулинова помпа за бебе от гр. Русе – 600 лева; събиране на дрехи и помощи за пострадало семейство от квартал Сеячи, гр. Попово - 1200 лева и много кашони с хранителни продукти и дрехи; събиране на хранителни продукти за социално слаби семейства и посещение на дома за стари хора в с.Гърчиново. Ученическият съвет на училището се е включил в общоградската инициативата „Да помогнем на малката Ани“. В помощ на скъпоструваща процедура в чужбина, възпитаниците на училището са събрали и внесли в дарителската сметка на Ани над 600 лева. ПГСС „Н.Пушкарров“ ежегодно включва в състава си завършили вече ученици на гимназията, като заедно с тях реализира няколко мероприятия – участва по проекти, възстановки на български обичаи, участват в дните на професионално образование и обучение, спортни празници и мероприятия.

Ученически съвети към училищата организират: „Ден на самоуправлението“, „Дни на отворените врати“, „Мениджър за един ден“, „Ден на розовата фланелка“ "Да изчистим България заедно", „Коледно настроение в класните стаи и коридорите на училището“, „Лов на съкровища“, „Зелена седмица“и др.

Ученическите парламенти организират благотворителни акции за събиране на средства и подпомагане на деца с редки заболявания. В почти всички класове от гимназиален етап има доброволци на МБЧК, като голяма част от тях са с придобита правоспособност да обучават.

Интересът на младите хора в Търговище и областта към Българския младежки Червен кръст се запази и през 2017 г. Младежите споделят, че са привлечени от разнообразните дейности, които организацията развива, както и от екипа, който ги посреща. Вълнуват ги възможностите за обучения и реализация, като водещи на ателиета и лекции с връстници.

През 2017 година в редиците на БМЧК Търговище се включиха общо 25 нови членове - 15 в клубовете в гр. Търговище и 10 в клуб „Добро сърце“ гр. Антоново. Към края на 2017 г. БМЧК – Търговище има 114 членове на възраст от 15 до 29 години. Те са разпределени в 5 клуба, три от които са извън областния център (в Попово и Антоново). В две от общините няма изградени клубове (Омуртаг и Опака).

През годината се наблюдава тенденция младежи на възраст под 14 години все по-активно да участват в инициативите на областната организация. Вероятната причина за това е участието им в Ученическите екипи по първа помощ, подготовката на които се осъществява от по-големите доброволци. След областното състезание на екипите, техните членове продължиха да посещават сбирките на БМЧК и наравно с останалите доброволци преминаха редица обучения. Тук е необходимо за кажем, че от тази година доброволците под 14 години получават членска карта „Приятел на БМЧК“. В Търговище броят на приятелите на БМЧК е 8.

Изключително мотивиращо за доброволците беше участието им в два проекта по Фонда за подпомагане и оптимизиране на дейностите на Български младежки Червен кръст на областно и между областно ниво “Мисли глобално, действай локално”. Планираните по проектите обучения, обществените кампании и ателиетата с различни групи деца, ученици и младежи постигнаха и надминаха очакваните резултати.

През годината са проведени областни обучения по Превенция на ХИВ/СПИН, Превенция на зависимости по Социално-помощна дейност, Здравословно хранене и здравословен начин на живот, Първа психологична помощ и психо социална подкрепа, в които са взели участие общо 34 доброволци. Някои от доброволците са преминали обучения по повече от една теми. По инициатива на доброволците е проведено и една нетрадиционно за организацията обучение, водено от студент по ветеринарна медицина. Темата включваше особености на поведението на животните, спешни състояния и оказване на първа помощ. Мотиватор за доброволците е работата с деца от приемни семейства, която продължава и през тази година.

Всички дейности на областната организация редовно бяха отразявани във фейсбук страницата на БМЧК-Търговище, а някои от публикациите отбелязаха над 2000 посещения. Партньорите им от Общинския съвет по наркотични вещества, Регионалната здравна инспекция, Областния екип по приемна грижа, Центъра за работа с доброволци към Клуба на нестопанските организации в Търговище оценяват високо труда на доброволците и ги канят на свои събития.

За своя принос за организацията и по повод 8 май-Международния ден на Червения кръст и Червения полумесец трима доброволци на БМЧК получиха званието „Млад отличник на БЧК“.

Дейността на БМЧК се осъществява на клубен принцип, като клубовете на БМЧК се изграждат на доброволна и равнопоставена основа. Всеки клуб определя самостоятелно своята организация на работа и ръководство. Клубът на БМЧК се представлява от клубен координатор, избран на събрание на членовете на клуба. Координаторът на клуба е член на Общото събрание на клубовете. На територията на всяка област ръководен орган на БМЧК е Общото събрание на клубовете /ОСК/. ОСК се състои от координаторите на клубовете на областната организация, делегати, избрани на квотен принцип от клубовете на областната организация. То се свиква най-малко веднъж годишно и на всеки две години избира делегати и подгласници за Националния събор на БМЧК /НС на БМЧК/.

Утвърдена е практиката един пълнолетен представител на БМЧК, избран от общото събрание на младежката организация, да представлява младежите в Областния съвет на БЧК Търговище.

Благодарение на своята структура и относителна самостоятелност в рамките на Българския Червен кръст, младежите вземат сами своите решения, планират дейностите си и носят отговорност за тяхното изпълнение.

През 2017 година доброволците от БМЧК участваха заедно с Центъра за работа с доброволци от Клуба на нестопанските организации в инициативата „Занули скуката“ .Събитието се проведе на 30.06.2017 г. пред Драматичния театър в гр. Търговище. Организираните бяха развлекателни игри, място за споделяне на идеи и предложения за младежки събития и инициативи. Идеята за нея се зароди след обучение на доброволците от БМЧК-Търговище и Центъра за работа с доброволци към Клуба на Нестопанските организации в Търговище по програма „Академия за мечти“ на Център „Ринкър“. Целта на инициативата бе да се съберат идеи как Търговище да стане град, по-атрактивен за младите хора.

Доброволците участваха и в инициативата „Да изчистим България заедно“ (17 доброволци), която се осъществи в партньорство с много местни институции и организации.

През 2017 г. дейностите, свързани със здравословния начин на живот бяха фокусирани върху информационни кампании, неформални обучения и лекции в училища. В изпълнение на проект „Съхрани здравето си в четири стъпки“, финансиран по Фонда за подпомагане и оптимизиране на дейностите на Български младежки Червен кръст на областно и междуобластно ниво „Мисли глобално, действай локално“ бяха организирани четири обществени кампании, проведено беше едно областно обучение за доброволци и редица неформални обучения с различни групи деца и младежи. По проект „Лято на детските усмивки“, финансиран по същия фонд и

изпълняван съвместно с младежките червенокръстки организации на Габрово и Монтана бяха проведени обучения по хигиена на зъбите.

Проект „Съхрани здравето си в четири стъпки“

Четирите обществени кампании, всяка от които представляваше един елемент от здравословния начин на живот бяха посетени от най-малко 400 граждани. Най-голям интерес бе проявен към инициативата „Уроци по танци на открито“, което е видно от обратните връзки на участниците. Посланието от втората обществена кампания за въздържание от тютюнопушенепушене достигна до голям брой хора. Извършено беше измерване на издишания въглероден оксид на желязците, раздадени бяха превантивно-информационни материали, проведоха се консултации с представители на Общинския съвет по наркотични вещества и Регионалната здравна инспекция, Търговище. Едновременно с това на пушачите бяха раздадени сладкиши „целувка“ срещу цигара. Събраните цигари бяха предоставени на Общински съвет по наркотични вещества –Търговище като консуматив за пушеща кукла Сю. С нея бе направен демонстрационен клип, който е достъпен във фейсбук страницата на БМЧК-Търговище. Голям интерес беше проявен и към третата обществена кампания, свързана с ограничаването на употребата на алкохол. На 26 юни на площада пред Драматичния театър в Търговище бяха организирани игри с алкоочила, симулиращи състояние с 2 промила алкохол в кръвта. Раздадени бяха информационни материали. Най-активно в игрите се включиха децата. Четвъртата обществена кампания беше свързана със здравословното хранене и бе насочена основно към приемните семейства. С тях беше организиран пикник с приготвяне на здравословни храни.

През юли беше проведено областно обучение по „Здравословно хранене и здравословен начин на живот“ за 16 доброволци, които по-късно изработиха програми за лекции в училище и ателиета за по-малките деца от приемни семейства.

Проведени са 2 обучения с 11 деца от приемни семейства и 8 обучения в 3 училища- Средно училище „Св.Св.Кирил и Методий“ гр. Антоново, Начално училище „Д-р Петър Берон“ с. Изворово и Средно училище „Св.Седмочисленици“ гр. Търговище с общо 178 участници.

Проект „Лято на детските усмивки“

Проведено беше между областно обучение в Габрово, в което взеха участие 5 доброволци от БМЧК Търговище. Те проведоха неформални обучения по теми от наръчника „Малки уроци по толерантност“ и обучения за хигиена на зъбите. Обученията, свързани с хигиената на зъбите първоначално беше предвидено да се проведат с деца от една група в една детска градина, но поради огромния интерес бяха проведени в 7 детски градини в Търговище и с. Изворово, както и с първокласници от 3 училища в Търговище с общо 630 участници.

Превенция на зависимости.

Все по-лесният достъп, по-широкото разпространение и употреба на психоактивни вещества и все по-ранната възраст, на която децата ги опитват, не могат да ни оставят безучастни в борбата със зависимостите. Български младежки Червен кръст-Търговище работи в тясно сътрудничество с Общинския съвет по наркотични вещества. През април беше проведено обучение на тема „Превенция на наркоманно-рискливо поведение“, в което участваха доброволци от Търговище, Сливен и Габрово.

БМЧК редовно се включваше в организираните прояви по повод световния ден за борба с наркотиците и наркотрафика. През тази година акцията на 26 юни беше насочена към злоупотребата с алкохол, а по време на пролетния панаир в Търговище по покана на общината група Б.Т.Р изнесе концерт, посветен на борбата с наркотиците. Доброволците на БМЧК раздаваха информационни материали.

Превенция на ХИВ/СПИН и сексуално преносими инфекции.

Важно място в здравно-просветната ни дейност заема промотирането на безопасното сексуално поведение и подобряването на репродуктивното здраве. Наред с традиционно организираните пунктове за раздаване на информационни материали по повод 14 февруари и 1 декември, беше проведено и областно обучение, в което участваха 16 доброволци. Те изнесоха лекции в 3 училища в Търговище и Антоново с общо 249 участници. През месец май доброволци оказаха съдействие за провеждане на акция по безплатно измерване на кръвно налягане, организирана от Дружеството на Кардиолозите в България, Българска Лига по Хипертония, Асоциацията на студентите медици в България. Акцията се проведе пред драматичния театър в Търговище и общо 139 граждани посетиха пункта, на който бяха анкетирани и беше измерено кръвното им налягане. Анализирайки резултатите от всички реализирани здравнопросветни дейности стигаме до извода че те са допринесли за повишаване на капацитета на доброволците на БМЧК-Търговище. Младежите са развили нови умения, проявили са креативност и са мотивирани да продължат да работят. Проведените ателиета и изнесени лекции в училища и детски градини надвишават в пъти планираните. Общият брой на достигнатите деца и млади хора е 1119.

Местната общност проявява интерес към дейностите на Български младежки Червен кръст и го припознава като организация, работеща по актуални за младите хора проблеми.

Всички членове на организацията извършват доброволна дейност в различни направления. Още при постъпването си преминават обучение, на което се запознават с всички възможности, които областната организация на Червения кръст предлага: участие в социално-помощни дейности, здравно-просветни дейности, разпространение на хуманитарните принципи, фондонабирателна дейност и др. Към БМЧК –Търговище

има изграден екип – Младежки аварийен екип (МАЕ). Той се състои от членове, които се обучават по оказване на първа долекарска и първа психологична помощ и за работа при бедствени ситуации. Това са обученията за обучители на връстници и обученията за работа с деца от рискови групи.

Тя разполага със сертифицирани доброволци по промоция на хуманитарните ценности и въведение в Международното хуманитарно право, социално-помощна дейност, Първа долекарска помощ, Психосоциална подкрепа и различни видове превенция. Този резултат е постигнат на базата на системния обучителен процес, като младежката организация е силно фокусирана върху работата с приемни семейства (обхванати са почти 100% от приемните семейства в Търговище). Провеждат се ателиета, организират се празници, екскурзии, и др. Средствата за тази дейност са осигурени от Насърчително дружество „Вариант 5“, Швейцария. Международното сътрудничество с НД „Вариант 5“ от Швейцария е системно и утвърдено повече от 20 години. То е източник на ресурси, които във всички случаи се ползват за социално подпомагане на уязвими деца и семейства. Посочените партньорски взаимоотношения се транслират в малки специфични проекти, които обхващат най-уязвимите лица. За 2017 година са осигурени средства за продължаване на работата с приемни семейства и в подкрепа на кандидат студенти в затруднено материално положение.

В гр. Опака работи Център за работа с доброволци към сдружение СИДУРО, който е част от мрежата на Национален алианс за работа с доброволци гр. Пловдив. На територията на община Омуртаг се провеждат редица акции и дейности, организирани и провеждани от доброволчески младежки групи. На територията на община Омуртаг се провеждат редица акции и дейности, организирани и провеждани от доброволчески младежки групи:

- Изработване и даряване на мартеници на деца и възрастни хора, посещаващи Дневен център за възрастни хора гр. Омуртаг, Клуб на пенсионера и Клуб на инвалида;

- Великденски благотворителен ден с участието на доброволци – боядисване на великденско яйце;

- Инициативи, свързани с 22 април – Световен ден на Земята – почистване и облагородяване на зелени площи;

- „Да почистим Омуртаг заедно!“ – организирано почистване на замърсени участъци и обществени места в големите населени места на територията на общината и в град Омуртаг с активното участие на младежи;

- Кампания „Ние ценим гората!“ – засаждане на дръвчета;

- Инициативи за поддържане и/или изграждане на спортни и детски площадки в големите населени места на общината и в град Омуртаг;

- Почистване и боядисване на пейки и детски кътове в градинки и паркове.

Осъществените дейности от доброволците от Клуба на Неправителствените организации гр. Търговище са много и разнообразни. Ето и част от тях: обучение на млади хора в Търговище за младежкото лидерство; млади хора от Търговище дадоха своето мнение и поставиха оценки на държавата за нейната грижа по проблеми, които ги касаят; 14 февруари - Отбелязване на Свети Валентин; информационна шатра, еко игрите и изложбата на изделия от отпадъчни материали са първите инициативи, с които младите Еко Герои привлякоха вниманието на търговищенци върху проблема за опазване на околната среда; 8-ми май - Младежите подаряваха на активните граждани информационни материали за Съюза, както и други награди. Имаше и игри тематично свързани с празника. 9 май се чества в различни форми в повечето държави- членки на ЕС. Този ден се използва като възможност да се информират хората за възможностите, правата и отговорностите, които носи членството ни в Евросъюза; Коледа в МБАЛ Търговище и много други.

Приоритет V. Повишаване на гражданската активност.

15. Участие на младите хора при решаване на младежките проблеми.

С цел надграждане на получените знания в училище са структурирани дейностите на Обединен детски комплекс – Търговище (ОДК). Там целогодишно се реализират занимания в постоянни форми за около 550 млади хора в областта на науката, гражданското образование, изкуствата и спорта. Работата в тези направления се насочва към надграждане получените знания в училище и развитието на дарованията на всеки ученик. Системно се предоставят възможности за участия в конкурси и състезания на различни нива – регионално, национално и международно. Проведе се за пореден път Национален конкурс „България в картини и слово“ 2017 година за рисунка, есе, мултимедийна презентация и видеоклип. Конкурсът е включен в Национален календар за изяви по интереси на децата и учениците на МОН. Тържественото награждаване на участниците се проведе през м. май. Целта е да се даде възможност на ученици от 1 до 12 клас да създават материали, чрез които да изразяват своето отношение към значими културни, исторически и природни забележителности и събития в България. Съдейства се също за развитие на творческия потенциал, положителното мислене, родолюбивите нагласи и гражданската активност на младите хора. Така се подобряват уменията на учениците за популяризиране на обекти и събития от региона, където живеят. В конкурса участват ученици от 27 областни центъра на страната.

Освен това се реализира общуване на територията на населеното място между връстници, които имат сходни интереси и това допринася за неформалното

образование на младежите. Младежи на възраст 15-18 години са включени предимно в клубовете по тенис на корт, тенис на маса, мажоретен състав, в групите по изобразително изкуство и еоклуба.

За изразяване на гражданската си позиция и формиране на отговорности, съществено значение имат изградените в училищата ученически съвети. В тези организации учениците участват във вземането на решения, касаещи училищния живот и са интегрират пълноценно в училищната общност.

С цел реализиране гражданската активност на учениците към ОДК функционира Търговишки ученически парламент – форма за ученическо самоуправление на общинско ниво. Младежите от Търговишкия ученически парламент планират и организират дейности, свързани с проява на тяхната гражданска активност. Участват в обученията и на общинско и национално ниво. На общинско ниво се провеждат едnodневни активности и кампании, свързани с отбелязване на различни бележити дати, благотворителни акции и информационни кампании.

Израз на гражданската активност на младите хора е участието на училищата в национални и международни кампании и инициативи. Примери са: „Младежка борса за „идеи“, група във „Фейсбук“ за позитивните хора и Клуб „Евронавигатор“ – информационно студио с използване на ИКТ на тема: „Ние и Европа“ на II СОУ „Проф. Никола Маринов“ гр. Търговище, където е предоставена възможност на младите хора в полза на обществото да споделят своите предложения и идеи; ученици от I СОУ гр. Търговище участват в дейностите на ученическото самоуправление – Ученически парламент; кампания „Денят на Земята“ и „Часът на Земята“; изяви на ПТА „Северняче“ гр. Попово и „Шарено герданче“ гр. Търговище; създадените условия за организиране на свободното време на учениците в Прогимназия – гр. Омуртаг с групи за извънкласна дейност – Радио „Междучасие“ и кръжоци „Радиожурналистика“; участие на професионалните гимназии в проект „Ученически практики“ с включени и ученици със специални образователни потребности; АНТИ –СПИН кампании на училищата и др. Утвърдена е практиката един пълнолетен представител на БМЧК, избран от общото събрание на младежката организация, да представлява младежите в Областния съвет на БЧК Търговище.

На 9 май – датата станала символ на Обединена Европа, РБ „Петър Стъпов“ отбеляза Денят на Европа с дискуссионно студио, което включваше викторина. Темата беше „Кога ще ги стигнем европейците?“.

През 2017 г. честваме и 10 години от присъединяването на България в европейския съюз. Ученици от ПГИИ „Джон Атанасов“ представиха презентация с важни и любопитни факти за Европейския съюз. Младежите дискутираха какво е Европа за училището им, за нашия град, за България като цяло.

На 24 ноември РБ „Петър Стъпов“ беше домакин на еко работилницата „От нищо нещо“. Тя се проведе по повод Европейската седмица за намаляване на отпадъците 19-27 ноември.

Оползотворяването на свободното време на учениците е значим аспект в работата на образователните институции в област Търговище. Надграждането на получените знания в училище в областта на науката, гражданското образование, изкуствата и спорта е от значение за развитието на дарованията на всеки ученик.

По важните планирани и проведени инициативи за 2017 година са:

- „България в картини и слово“ 2017 година – Национален конкурс, проведен от Център за подкрепа за личностно развитие – Обединен детски комплекс Търговище;
- Републикански кръг от състезанието по приложно колоездене. Цялостната организация по посрещането бе възложена на младежите от ТУП като форма на обучение в реални условия за организиране на подобен тип събития;
- Отбелязване на 17 февруари – „Ден на спонтанните актове на доброта“;
- Участие в Десета национална младежка среща „Младите – активни граждани“ в гр. Горна Оряховица;
- „Пролетна фиеста“ – публична изява на Школата по изобразителни изкуства, посветена на настъпващата пролет, със съдействието и участието на младежите от ТУП;
- „Ден на земята“.

Училища с голям брой ученици от социално уязвими групи участват в реализиране на дейностите по проекти към ЦОИДУЕМ. Училищни клубове към БМЧК проявяват инициативност при благотворителни каузи, организират благотворителни балове и отделят от свободното си време за работа с възрастни хора.

В общините на територията на област Търговище през 2017 г. се проведеха дискуссионни срещи с участието на ученици и младежи по въпроси, отнасящи се до проблемите на младите хора. Бяха организирани информационни кампании по следните теми: превенция на насилието и агресията сред подрастващите; борба с трафика на хора; кампания по популяризиране на Закона за защита срещу домашното насилие и пр. През 2017 г. бяха организирани и проведени периодични срещи с представители на институции, работещи с деца и младежи по проблемите на насилието и агресията сред младите хора. Проведеха се дискуссионни срещи с деца в риск от социално изключване.

16. Избирателна активност на младите хора в национални, местни и европейски избори.

За област Търговище избирателната активност на младите хора е около 30%.

Приоритет VII. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони.

17. Професионална и социална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони.

Основен проблем на младите хора от малките населени места и селски райони, както и на част от града е безработицата и липсата на възможности за пълноценна реализация, което води до икономическа зависимост на младите хора от семействата им. Общините Омуртаг, Антоново и Опака се характеризират с отдалеченост и разпокъсаност на населените места от центъра на общината и в тях повечето млади хора живеят в селата. Професионалната им реализация е в земеделието и фермерството. През последните години се наблюдава засилване на желанието за емиграция особено сред по-ниско образованата част. Високообразованите млади хора от общината не правят изключение от общата за страната тенденция да търсят реализация в големите градове на България, а част и от тях и в чужбина. Голяма част от младите хора над 22 години проявяват интерес към временна трудова миграция в чужбина- те са преди всичко със средно образование и/или без трудова квалификация.

Основната институция, която задоволява духовните потребности на младите хора в селата са читалищата, където се организират множество общоселски празници и годишнини. Осигуряването на безплатен достъп до информация от страна на читалищата става през цялата година в читалищата, работещи по програма „Глобални библиотеки“.

Възрастовата структура в малките населени места и селските райони е силно деформирана и не може да осигури както възпроизводството на населението, така и възпроизводството на трудовия потенциал. Един от основните проблеми в малките населени места и селските райони на нашата област е намаляването на раждаемостта и застаряването на населението. Достъпът до формално и неформално образование, професионално образование и обучение, информация и консултиране на младите хора в малките населени места и селските райони е ограничен. Намаляват привлекателните възможности за икономическа активност и професионална реализация на младите хора.

Това доведе до оптимизиране и преобразуване на училищната мрежата, в резултат на което през 2017 година бяха закрити 3 основни училища на територията на област Търговище. За учениците от закритите училища бе осигурен безплатен транспорт за извозването им до населените места, в които функционират средищни училища. За осъществяване на училищно образование и обучение на ученици над 16

годишна възраст в училищата от областта се предлагат неприсъствени форми на обучение.

Постигането на качествено образование предполага максимално насърчаване на учениците да посещават училище и активно да участват в образователно-възпитателния процес. Извършени са проучвания в регионален план с цел подпомагане и разработване на ефективни политики срещу допускането на отсъствия без уважителни причини от учениците. Налице са убедителни данни, че се обособяват рискови групи ученици, които са засегнати в по-голяма степен от проблема. В тази връзка важна страна от регионалната и училищните образователни политики е да се поощряват инициативите на ръководствата и на педагогическите специалисти за намаляване на неизвинените отсъствия на учениците.

През учебната 2016/2017 година бе даден старт на проект BG05M2OP001-2.004-004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (ТВОЯТ ЧАС) – фаза II“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020. Основна цел на проекта е създаване на условия за повишаване потенциала на учениците и на възможностите им за успешно завършване на средното образование чрез допълване, развиване и надграждане на техните знания, умения и компетентности, придобити в рамките на задължителната им подготовка в училище.

Тематичните области през учебната 2016/2017 година за наука, техника и технологии, здравно образование и здравословен начин на живот, гражданско образование, предприемачество, програмиране, дигитални умения, креативност и иновативно мислене, изкуства и култура, спорт, както и групи за преодоляване на образователните дефицити на учениците, които срещат затруднения в подготовката си по задължителните дейности в училище са планирани за работа и през 2018 година.

Приоритет VIII. Развитие на междукултурния и международния диалог.

18. Активност и участие на младите хора в международните образователни програми.

Участието в секторна програма „Еразъм+“ допринася за повишаване качеството на училищното образование, формиране на личността на учениците и развитие на компетенциите им. Програмата е стартирана през 2014 г. и се базира на интегриран подход, който гарантира ефективно взаимодействие между всички сектори в областта на образованието, обучението, младежта и спорта. Тя подкрепя дейности в сферата на училищното образование, висшето образование, професионалното образование и обучение, образованието за възрастни и младежи. Новата програма има за цел да

изгради стабилни партньорства между образованието и бизнеса за поощряване на иновациите и конкурентоспособността, като същевременно насърчава заетостта, със специален акцент върху борбата с младежката безработица. Популярно е направление КД2 с наименование „Активна, атрактивна и интерактивна е-математика“ и проект „Дигитална класна стая“ по програма „Еразъм+“, направление КД1 за мобилност на учители, както и КД 1 Образователна мобилност, Мобилност на обучаеми и ученици в ПОО на Европейския съюз. Работещи по международни проекти по Програма «Еразъм+» са:

- I СУ "Св.Седмочисленици" гр. Търговище получи възможност за развиването на училището като общност и промяната му от училище с високи стандарти към училище с високо качество. Това се случва в контекста на участието на I СУ във втора фаза на проект „Училището – център на общността“ на Националната мрежа за децата, където заедно с други общностни училища - партньори и подкрепящи НПО ще се работи за приобщаване на родителите и семейството към живота на училището.

- В ПГТХВТ „Алеко Константинов“ гр. Търговище във връзка с участие в „Еразъм +“ 8 ученици и 1 ръководител са провели учебна практика по сладкарство в Република Чехия през декември 2017 г. Предстои участие на двама учители в обучение по „Еразъм+“ в Италия. Запланувано е участие на 10 ученици в проект за провеждане на производствена практика в Република Чехия и мобилност на двама учители в Испания;

-ПГИИ „Джон Атанасов“ гр. Търговище – темата на проекта е: „Boots your green“ ключова дейност: „Стратегически партньорства“, сектор: „Училищно образование“, съвместно с професионални училища от Франция, Португалия, Македония, Румъния и Турция.

-ПГСС „Никола Пушкарров“ гр. Попово – проект „Фамилното биоземеделие-инструмент за интелигентен и приобщаващ растеж и устойчиво местно развитие“, Ключова дейност 1 „Образователна мобилност за граждани“, сектор „Професионално образование и обучение“ – 20 ученици са получили сертификати за мобилност европас мобилност и европас автобиография. Проект QUAKE - ECVET по програма „Еразъм +“ , К2 – 2 ученици придобити точки по кредитна система ECVET от 2 ученици и 2 преподаватели.

-ПТГЛП гр. Попово – „ICT Pro“, КД 1 Образователна мобилност, Мобилност на обучаеми и ученици в ПОО на Европейския съюз. Посещение в компании от IT сектора в Италия, Турино. Предстои участие в „IT PraXis“ № 2017-1-BG01-KA102-035799 Еразъм +, КД 1 Образователна мобилност, Мобилност на обучаеми и ученици в ПОО на Европейския съюз. Посещение в компании от IT сектора в Италия, Сицилия;

-ПГ „Христо Ботев“ гр. Попово – "BESTeachers BESTudents". Осъществени са мобилности за 15 ученици и 9 учители в старни от ЕС. Предстои финализиране на

стартегическо партньорство по програма „Еразъм +“, "BESTeachers BESTudents". Провеждане на среща в България, съвместно с ученици и учители от 5 страни. Предстоящи мобилности 8 за ученици и 8 за учители.

Кампания на КНСБ „Моето първо работно място“ с основна цел запознаване на зрелостниците с основните трудови, социални и осигурителни права, развиване на гражданското самосъзнание на завършващите средните училища; прехода от училище към пазара на труда, успешната адаптация на учениците към света на труда; мерките срещу разрастването на сивата икономика; кариерното развитие на дванадесетокласниците випуск 2017 година.

Секторна програма „Леонардо да Винчи“ поддържа и осъществява политиката за професионално образование и обучение на страните членки на ЕС, като се съобразява със съдържанието и организацията на тази политика в съответната страна. Целта на програмата е посредством транснационалното сътрудничество и натрупания опит да се повишава качеството на професионалното образование и обучение, да се поощряват иновациите и да се разпространяват добрите професионални практики и системи в Европа. В програмата участва ПГИИ „Джон Атанасов“ гр. Търговище.

В община Попово, ПГСС „Никола Пушкиров“ работи по Проект „От фермата до вилицата“, практики за етичен и устойчив агробизнес по Програма „ЕРАЗЪМ +“ – 107 000,00лв. Профилирана гимназия „Христо Ботев“ по Проект ЕРАЗЪМ + , „Отлични ученици, отлични учители“ – 5 643,00лв. ПГТПЛ Попово по Проект Еразъм + , „Мобилност обучаеми ученици в ПОО на Европейския съюз“ - 50 000,00лв.

19. Активност на младите хора по програма "Младежта в действие".

Сформирани са две младежки сдружения в община Попово - „Детелина“ и „Слънчоглед“, с цел участие в програмата.

Приоритет IX. Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

20. Правонарушения, извършени от млади хора.

В ОД МВР – Търговище през 2017 г. от общия брой 840 разкрити криминални престъпления, 125 са дело на малолетни и непълнолетни извършители, което представлява около 15% от общия дял разкрити престъпления от общ характер. Налице е леко завишение на броя на извършените престъпления от тази възрастова група извършители в сравнение с 2016 г.

През 2017 г. в област Търговище няма тежки престъпления, свързани с посегателства над личността/убийства или опити за такива, извършени от

непълнолетни или малолетни. Не е висок делът през годината и на извършителите на телесни повреди – от разкритите 28 такива за периода, едва 8 са извършени от непълнолетни или малолетни.

Най голям дял в престъпленията извършени от младежите в Област Търговище имат престъпленията срещу собствеността, така наречените кражби, които се подразделят на взломни (5), домови (12), 6-от магазини и офиси, 7 на части и вещи от МПС. През 2017 г. се наблюдава намаление на кражбите като цяло, спрямо предходната година. От общо разкритите 265 кражби – 75 са извършени от младежите до 30 г. При взломните и селскостопанските кражби се бележи устойчивост, като голяма част от тези престъпления остават неразкрити, включително и поради неподаване на сигнали от потърпевши лица.

Налице е спад в авторството на тази възрастова група и на престъпления с общоопасен характер – регистриран е само един случай на извършен от непълнолетен палеж на имущество. Същата тенденция се наблюдава и относно броя на извършителите на хулигански действия, които имат за последствие нарушения на обществения ред и увреждане на обществено имущество – два регистрирани случая за разглеждания период.

За отчетния период са регистрирани 4 ПТП, с 4 ранени деца и 1 починало, за което са изготвени две информационни справки до РУО.

Успоредно с органите на полицията, към общините работят и Местни комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, чийто основен приоритет е установяването на причините за извършването на противообществени прояви от малолетни и непълнолетни, както и прилагане на различни методи за ограничаването им. През 2017 г. десет обществени възпитатели към МКБППМН Търговище, работиха индивидуално с общо 54 малолетни и непълнолетни лица поставени под надзор по чл. 13, ал.1, т.5 или по чл.41, ал.2 от Закона за БППМН. МКБППМН образува 44 възпитателни дела по получени 42 преписки от Районна прокуратура (Търговище, Разлог, Велико Търново, Омуртаг) и 2 сигнала от Районно управление към ОД на МВР гр. Търговище. Престъпленията и противообществените прояви са извършени от общо 45 малолетни и непълнолетни лица, в т.ч. 8 момичета. Шест деца (в т.ч. 2 момичета) са извършили от една проява. През годината в МКБППМН са получени 7 акта и наказателни наставления за извършени административни нарушения от непълнолетни. Проведени са профилактични беседи.

В МКБППМН са получени 12 сигнала от училища, родители и институции за общо 25 деца. Организиран бяха екипни срещи. Едно момче (извършител на 9 противообществени прояви и престъпления) беше настанено във ВУИ „Ангел Узунов“ гр. Ракитово по предложение на МКБППМН и с решение на Районен съд Търговище.

В община Антоново са разгледани делата на 10 лица на възраст между 10 и 18 години.

В община Омуртаг през изминалата 2017 г. Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни разгледа 16 случая на правонарушения, извършени от младежи от 15 до 18 години. Взети бяха конкретни възпитателни мерки, спрямо 13 малолетни и непълнолетни лица. В община Омуртаг 3 обществени възпитатели работиха активно с младежи, извършили противоправни деяния или с младежи в риск от извършване на такива.

Основна част от извършените прояви през 2017 г. в община Омуртаг са извършените от непълнолетни лица управление на МПС без свидетелство и регистрация на МПС. С цел предотвратяване на ПТП са реализирани 14 специализирани полицейски операции в районите на училищата на територията на община Омуртаг и са проведени редовни учебни „Часове на полица“ с учениците от общинските училища. Служители от общинска администрация, заедно с представители на други институции, се включваха активно в Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца жертви или в риск от насилие. Организирах се дискусии в училищата по поведенчески проблеми и подкрепа на подрастващите. Координационен механизъм за междуинституционално взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция, има за цел да регламентира конкретните задължения за взаимодействие на ангажираните субекти при случаи на деца в риск, жертви на насилие или в случаи, при които е необходима кризисна интервенция. При провеждане на спортни турнири по бокс, футбол, волейбол, лека атлетика, съобразени със Спортния календар на Община Омуртаг за 2017 г., се включваха не само ученици от училищата на територията на община Омуртаг, но и подрастващи с рисково поведение, с които работи МКБППМН. Децата и младежите с рисково поведение се насърчават да се занимават по-активно със спорт, да посещават кръжоци, да се включват в извънучебни дейности, които допринасят за тяхното социализиране.

За 2017 г. на територията на община Попово са регистрирани 121 извършители на престъпления до 29 г. : на възраст до 18 години – 33 лица; на възраст от 18 до 29 г. 88 лица.

През последните години, в страната като цяло и в частност в ОД МВР – Търговище, се обръща много сериозно внимание на превантивната работа спрямо извършителите на престъпления и най-вече на работата с малолетни, непълнолетни по отношението на темата свързана с насилието като форма на агресия в училищата или извън тях. С оглед превенция и гарантиране сигурността на децата в Областта, в ОД МВР – Търговище, са предприети и се изпълняват редица мероприятия, целящи

подобряване средата за сигурност на децата. Подобрява се партньорството с МКБППМН, ОБСНВ и други неправителствени организации, залегнали в Националната стратегия за превенция и противодействие на асоциалното поведение и престъпления извършвани от младежи. Изведени са на списъчен отчет всички малолетни и непълнолетни извършители на престъпления, с оглед тяхното наблюдение и извършване на непрекъснат контрол от съответните служители по райони. Периодично се извършват явни проверки в заведения, игрални зали и дискотеки, както и негласно наблюдение на всички сборища на криминалният контингент и такива на малолетни и непълнолетни лица с цел превенция.

Целогодишно се планират и провеждат редица мероприятия, съвместно с "РЗИ", "МОН" и други институции, целящи предотвратяване извършването на нарушения и престъпления срещу наблюдаваната категория лица, както и такива извършвани от самите тях.

21. Пътнотранспортни произшествия с участие на млади хора.

При общо опасните престъпления свързани с палежи на лично имущество, МПС и други се забелязва тенденция на намаление. Устойчив е броят на деянията против реда и общественото спокойствие, но при хулиганските прояви сред младежите се отбелязва известно намаление. При посегателствата и отнемането на МПС, също се регистрира намаление в сравнение с предходната година, което се дължи и на различни фактори, свързани с пребиваването на младите хора извън страната. При престъпленията свързани с транспорта през отчетния период в община Търговище са регистрирани 4 пътнотранспортни произшествия с младежи, като пострадалите са 5 деца. Сериозно внимание се отделя на така наречените рискови водачи, попадащи в категорията на нарушителите с три или повече нарушения във връзка с контрола на скоростния режим.

В община Попово са регистрирани 9 ПТП с участието на лица до 29 г., като при тях няма тежко ранени и починали такива.

Основна част от извършените прояви през 2017 г. в община Омуртаг са извършените от непълнолетни лица управление на МПС без свидетелство и регистрация на МПС. С цел предотвратяване на ПТП са реализирани 14 специализирани полицейски операции в районите на училищата на територията на община Омуртаг и са проведени редовни учебни „Часове на полицая“ с учениците от общинските училища.

В това направление основната дейност е превантивна и възпитателна в учебните заведения с учениците и с техните родители. Разяснени са последствията от извършването на различните видове правонарушения – кражби, грабежи, нанасянето на телесни повреди, управление на МПС, без притежание на свидетелство за управление и след употреба на алкохол. Има постигнат напредък в работата с младите

хора от ромската общност във връзка с ранните бракове, които са характерни за този етнос. Също така, за постигане на положителни резултати, спомагат и провежданите самоотчети от ПИ и Мл. ПИ в населените места, в началото на всяка година.

Превенцията сред децата и младежите е предпоставка за ограничаване на общата престъпност и грижа за бъдещето на нацията.

През 2017 г. органите, институциите и всички неправителствени организации имащи отношение по проблемите свързани с престъпленията извършвани от млади хора, трябва да съобразяват превантивната си дейност с конкретните особености на района за ограничаване на специфичните криминогенни фактори. В тази връзка е необходимо изготвянето на различни програми и кампании с обучителна цел и превантивна насоченост, както създаване и разпространение на информационни печатни и видеоматериали по проблема.

МКБППМН в сътрудничество с инспекторите на ДПС, дирекциите за социално подпомагане и органите по образованието, чрез организиране на благотворителни кампании трябва да оказват социална подкрепа на младежи изпаднали в неравностойно положение.